

RADOST S RIBNJAKA – RADOST ZAJEDNIČKOG STVARANJA

RADIONIČKI CIKLUS iz glazbenog i lutkarskog stvaralaštva za dječje vrtiće i niže razrede osnovne škole

OPIS PROJEKTA

Radost s Ribnjaka jedinstven je autorski, umjetničko-radionički projekt glazbenog i lutkarsko-scenskog stvaralaštva namijenjen djeci vrtićne dobi (djeca u godini pred polazak u osnovnu školu) i učenicima razredne nastave koji, njegujući načelo horizontalne kulture i umjetnosti - naglašavajući ravnopravnost, participaciju i zajedničko stvaranje umjetničkog djela - djecu osnažuje u istraživanju vlastitih kreativnih i umjetničkih mogućnosti, potičući ih na istraživanje, maštanje, kreiranje, improviziranje i suradničko, glazbeno i lutkarsko stvaranje.

Projekt se provodi u dva modula; radionički **modul glazbenog stvaralaštva** i radionički **modul lutkarsko scenskog stvaralaštva** kontinuirano, unutar 8 mjeseci, a izvode ga kroz **autorske radionice** vrhunski umjetnici: glazbenici, glumci-lutkari, glazbeni i dramski pedagozi s iskustvom rada s djecom i mladima, a okupljeni unutar umjetničkih rezidencija Centra mladih Ribnjak.

U skladu s temeljnom odrednicom horizontalnosti procesa učenja i stvaranja unutar projekta što podrazumijeva uključivost, razmjenu znanja, solidarnost i participaciju svih uključenih, **Radost s Ribnjaka teži demokratizaciji kulture i umjetnosti i njenoj ravnopravnoj dostupnosti** svima bez obzira na socioekonomski status, geografski položaj i druge barijere, a vodeći se i jednom od strateških programskih smjernica Centra mladih Ribnjak – Jednaki u kulturi i Zagreb za sve. Utoliko ovaj inovativan i dinamičan projekt donosi djeci istraživanje i iskustvo različitih umjetničkih praksi u dijelove grada gdje su one manje prisutne ili (ekonomski) manje dostupne.

Važno je napomenuti da su sve radionice koje će se provoditi u dječjim vrtićima i osnovnim školama **autorske** - promišljene i oblikovane kroz kreativni, umjetnički izričaj, originalne ideje i stil svakog pojedinog umjetnika.

NOSITELJ PROJEKTA: Centar mladih Ribnjak

KONTAKTI:

Pavlica Bajsić, ravnateljica Centra mladih Ribnjaka, pavlica.bajsic@cmr.hr

Marija Šimoković Sikavica, voditeljica projekta marijasimokovic@gmail.com

Barbara Zlatar, koordinatorica projekta, barbara_zlatar@yahoo.com

MJESTA PROVEDBE PROJEKTA

10 osnovnih škola u Gradu Zagrebu

10 dječjih vrtića u Gradu Zagrebu

CENTAR MLADIH RIBNJAK

RAZDOBLJE PROVEDBE PROJEKTA

Od listopada 2024. do svibnja 2025. godine

1. CIKLUS: od listopada 2024. do siječnja 2025.
2. CIKLUS: od veljače do svibnja 2025.

Završna svečanost – kraj svibnja ili početak lipnja 2025.

Priprema projekta: travanj – rujan 2024. godine

DINAMIKA PROVEDBE

Ukupno se planira provesti 240 umjetničkih autorskih radionica u 10 osnovnih škola i 10 dječjih vrtića;

120 radionica glazbenog stvaralaštva i 120 radionica lutkarsko-scenskog stvaralaštva

- U dječjim vrtićima se planira provesti 80 radionica: 40 radionica glazbenog stvaralaštva i 40 radionica lutkarsko-scenskog stvaralaštva – jednom mjesečno
- U osnovnim školama se planira provesti 160 radionica: 80 radionica glazbenog stvaralaštva i 80 radionica lutkarsko-scenskog stvaralaštva – dva susreta mjesečno

U OSNOVNIM ŠKOLAMA – dva puta mjesečno po dva školska sata (90 min):

- 8 radionica glazbenog stvaralaštva – 4 mjeseca
- 8 radionica lutkarsko-scenskog stvaralaštva – 4 mjeseca

Sveukupno 16 susreta s **istom** skupinom učenika u jednoj školi u 8 mjeseci.

Broj uključenih sudionika u jednoj osnovnoj školi je 10 učenika.

U deset osnovnih škola ukupno 160 susreta.

U DJEČJIM VRTIĆIMA – jednom mjesečno po sat vremena (60 minuta):

- 4 radionice glazbenog stvaralaštva – 4 mjeseca
- 4 radionice lutkarsko-scenskog stvaralaštva – 4 mjeseca

Sveukupno 8 susreta s **istom** skupinom djece (starija vrtićna grupa) u jednom vrtiću.

Broj uključenih sudionika u jednom dječjem vrtiću je oko 20 djece predškolske dobi u godini prije polaska u osnovnu školu.

U deset dječjih vrtića ukupno 80 susreta.

Završetak projekta bit će obilježen **ZAVRŠNOM SVEČANOŠĆU** krajem svibnja, početkom lipanj 2025. godine u Centru mladih Ribnjak – Park Ribnjak, na kojoj će svi sudionici radionica imati priliku pokazati sadržaje svojeg umjetničkog rada te podijeliti **radost stvaranja** – **RADOST S RIBNJAKA** - uz podršku 60-ak članova Simfonijskog orkestra djece i mladih El sistema koji su također rezidenti Centra mladih Ribnjak.

POLAZNICI: djeca vrtićne dobi (u godini pred polazak u školu) u dječjim vrtićima i učenici razredne nastave u osnovnim školama

UMJETNICI – mentori i voditelji svojih autorskih radionica (u nastavku su priloženi životopisi)

GLAZBENE RADIONICE:

Lucija Stanojević, diplomirana glazbenica, violinistica i prof. violine, dramska pedagoginja, spisateljica

Jasmina Šijan, diplomirana glazbenica, violinistica i prof. violine

Tena Novak Vincek, diplomirana glazbenica, violinistica, kompozitorica, likovna umjetnica

Stanislav Kovačić, skladatelj i glazbenik, violončelist i basist, studijski glazbenik i skladatelj za radio, film i kazalište

Maja Rivić, vokalistica, glazbenica i multimedijalna umjetnica

Commi Balde, glazbenik, kompozitor

LUTKARSKE RADIONICE

Zdenka Šustić, glumica - lutkarica

Mirna Ostrošić, glumica - lutkarica

(moguće zamjene Josipa Oršolić i Nikola Radoš)

CILJEVI PROJEKTA:

Ciljevi glazbenih radionica:

- upoznavanje s osnovnim glazbenim pojmovima (ritam, tempo, melodija, harmonija...)
- razvijanje osjećaj za ritam putem pjevanja, plesa, slušanja glazbe i korištenja glazbenih instrumenata
- razvijanje motoričkih sposobnosti (vještine fine i grube motorike) i koordinacije pokreta
- poticanje kreativnog razvoja djece (razvijanje mašte, stvaranje novih ideja putem glazbe)
- usavršavanje komunikacijskih i socijalnih vještina kroz timski rad (poticanje djeteta na odgovorno ponašanje, pozitivan i tolerantan odnos prema drugima, uzajamno pomaganje i uvažavanje različitosti, poštivanje pravila)
- poboljšanje koncentracije i pamćenja (prepoznavanje i reproduciranje glazbenog sadržaja, memoriranje i ponavljanje ritamskog obrasca koji će se izvesti po navedenom modelu)
- jačanje samopouzdanja i pozitivne slike o sebi (stvaranje osjećaja zadovoljstva, sigurnosti i radosti kod djece)
- upoznavanje kulturne raznolikosti učenjem o glazbenim tradicijama i instrumentima iz različitih dijelova svijeta

Ciljevi lutkarskih radionica:

- upoznavanje s kazališno-scenskim pojmovima i lutkarskim tehnikama
- poticanje cjelovitog razvoja djeteta osiguravanjem uvjeta za razvoj svih kreativnih potencijala, planiranja različitih aktivnosti iz područja scenske umjetnosti
- razvijanje kreativnosti i mašte kroz izradu lutaka, kreiranje priča i predstava

CENTAR MLADIH RIBNJAK

- usavršavanje komunikacijskih i socijalnih vještina (rad u grupama, rješavanje sukoba, poticanje suradnje)
- jačanje samopouzdanja i stvaranje pozitivne slike o sebi (u performansima, koreografiji i predstavama bilo kroz lutke ili glumu u javnim nastupima)
- poticanje emocionalnog razvoja (prepoznavanje svojih i tuđih emocija, reguliranje i izražavanje emocija na primjeren način)
- razvijanje ekološke osviještenosti (korištenjem pedagoški neoblikovanih materijala za izradu lutaka, kostima i scene)
- edukacija kroz igru (usvajanje novih vještina i znanja na zabavan i interaktivan način)

ZAŠTO GLAZBENE UMJETNIČKE RADIONICE U OSNOVNIM ŠKOLAMA I DJEČJIM VRTIĆIMA?

Unutar glazbenih susreta, uz pratnju iskusnih glazbenih mentora - umjetnika, a putem različitih glazbenih tehnika i metoda improvizacije i slobodnog glazbenog igranja, kod djece se želi razviti sposobnost koncentriranog slušanja koje je vezano uz kognitivni i emocionalni razvoj djeteta. Važno je naglasiti da glazba, po svojoj prirodi, omogućuje uspostavljanje socijalnih zajednica – orkestara, ansambala, zborova i bendova, unutar kojih se stječe iskustvo društvenih interakcija, solidarnosti, zajedništva i timskog rada, discipline, koncentracije, samopoštovanja i sposobnosti suradnje s drugima. Cilj je pružiti djeci da u malim ansamblima nauče koncentrirano slušati jedne druge, muzicirati prema pojedinim improvizacijskim tehnikama, te da kroz instrumente, stvarima oko sebe i svome tijelu i posebice glasu otkrivaju i ostale mogućnosti proizvodnje zvuka i šumova te glazbenog stvaranja.

Specifično za dječje vrtiće, radionice glazbenog stvaralaštva osmišljene su kao interaktivne koncertne priče/predstave u kojima se djecu uz razne instrumente (violina, flauta, ukulele, udaraljke) te uz pomoć njihove vlastite mašte uvodi u svijet glazbe i umjetnosti na način da ga, uz poticaj izvođačica, djeca sama zamišljaju, kreiraju, stvaraju, nadograđuju. Program potiče djecu na aktivno slušanje i glazbeno izvođenje, na istraživanje mogućnosti prostora i predmeta koji ih okružuju. Djeca koriste instrumente te vlastito tijelo i glas, kreiraju scenografiju, osmišljavaju likove, stvaraju glazbenu predstavu.

- **OPIS RADA GLAZBENIH RADIONICA ZA OSNOVNE ŠKOLE – 8 susreta s istom skupinom učenika po sat i pol – 4 različite glazbene radionice**

RADIONICA GLAZBENE IMPROVIZACIJE I SOUNDPAINTINGA

Voditeljica - mentorica: Tena Novak Vincek

Teme kroz koje učenici prolaze:

- kreiranje i izvođenje vlastitih grafičkih kompozicija
- osnovni znakovi *soundpaintinga* i vježbanje dirigiranja
- igranje zvukovnih igara i vježbi (igra „pali-gasi“, *rap* pjesme)

- zvukovne priče, učenici pričaju svoje priče, a ostatak grupe ih zvukovno prati
- pokretne priče, tko želi izvodi pokrete, a ostatak grupe ih zvukovno prati

O radionicama

Radionice improvizacije za učenike osnovnih škola zamišljene su kao kreativni i inovativni poticaj razvoju djece i mladih, koji bi uključivao njihovo stvaralaštvo i otkrivanje vlastitog zvukovnog aparata, tijela, glasa i zvukovne percepcije, na posve drugačiji način, kroz usmjerenu, zadanu i slobodnu improvizaciju, kreiranje i izvođenje grafičke partiture, kompoziciju i *sounpainting*. Temeljna ideja radionica je da učenici sami stvaraju glazbu koju će izvoditi, te ujedno nadoknade i onaj dio koji je često zapostavljen u njihovom kreativnom razvoju, a to je improvizacija. Radionice su osmišljene na način da u učenicima potaknu kreativnu percepciju, razviju veća sposobnost slušanja, kako bi osnažili svoj kreativni potencijal, naučili osnovno znakovlje *soundpaintinga*, pa tako i sami postali soundpainteri/dirigenti, a pritom bi svim navedenim stekli veće samopouzdanje i hrabrost u vlastitom izražavanju i izvođenju glazbe, jer su napokon percipirani i kao stvaraoci i kao izvođači.

1. radionica

U uvodnom dijelu pričom i demonstracijom predstaviti će se zvukovi povezani sa znakovima koji će se kasnije učiti u *soundpaintingu*. Tijekom prvih sat vremena učenici će naučiti i izvježbati osnovne znakove *sounpaintinga*: on, off, improvise, volumen, tempo, long tone, staccato, shapeline, laugh, whistle, air sounds, watch me, loop. Ukoliko pojedini učenik izrazi želju, može postati dirigent i dirigirati grupi. Učenici će se moći izražavati glasom i tijelom, a u nastavku će im se podijeliti sitne udaraljke.

Potom se učenicima daje zadatak kreiranja jednostavne grafičke partiture koju sami trebaju izvesti. Počinje se s jednostavnim znakovima pisanim na ploči, poput trokuta kruga i kvadrata. Svakom znaku dodjeljuje se njegov zvuk. Podijeljeni u grupe, učenici će osmisliti zvuk i svoja 3 znaka te ih izvježbati i izvesti u određenom tempu (svaka grupa svoju kompoziciju).

Nakon toga slijedi igra „pali-gasi“ u kojoj učenici trebaju sjesti na pod u formaciju kruga. Ta se igra izvodi zatvorenih očiju, a svatko treba zamisliti motiv u glavi koji će ponavljati. Dirigent može biti bilo koji učenik, a ostale učenike uključuje u igru laganim dodirima po glavi, a doticanjem ramena učenik treba stati. Dirigent je ujedno i kompozitor i odlučuje koje motive će upaliti, a koje ugasiti, pa tako kreira kompoziciju.

Pri kraju radionica svim zainteresiranim učenicima omogućit će se sviranje violine.

2. radionica

Na početku radionice ponovit će se *soundpainting* znakovi naučeni na prethodnoj radionici te će svaki učenik koji izrazi želju moći biti dirigent. Učenici će se moći izraziti tijelom, pokretom, glasom, pričanjem, pjevanjem ili sitnim udaraljka.

Sljedeći zadatak je kreiranje *rap* pjesme. Svi zajedno smišljaju *rap* stihove i zapisuju ih na ploči. To mogu biti i samo slogovi bez značenja, a mogu biti i pjesmice u rimi. Zatim će se kreirati sekvenca rukama, tijelom i sitnim udaraljka koja omogućuje držanje tempa unutar kojeg se izvodi *rap* pjesma. Jedna će grupa kreirati ritam, a druga će grupa *rapati*. Nakon toga slijedi vježbanje i izvođenje.

U nastavku će se istražiti znak *shapeline* iz *soundpaintinga*, koji je vezan uz pokret i zvuk, odnosno izvođenje pokreta uz zvukovnu pratnju. Učenici koji žele mogu izvesti pokrete, a

ostatak grupe ih zvukovno prati intuitivno, ovisno prema tome kakvi su pokreti.

Na kraju radionice učenicima će se ispričati priča, koja će biti popraćena zvukovima koji opisuju radnju priče. U izvedbu priče može se uključiti tko želi ili smatra da je dobar pripovjedač. Izmijeniti će se više pripovjedača, pa se priča može pretvoriti u više nastavaka koji se nadovezuju.

Na završnoj prezentaciji odabrat će se dvije točke koje su se djeci najviše svidjele te će se iste uvježbati i izvesti.

RADIONICA: BENDOVANJE

Voditelj - mentor: Stanislav Kovačić

Teme kroz koje učenici prolaze:

- što znači zajedničko stvaranje; što mogu kao pojedinac, a što možemo zajedno
- kakvi sve bendovi mogu biti i koje su osnovni dijelovi nekog benda – podjela uloga i odgovornosti
- kako stvaramo zvuk i što sve može proizvesti zvuk
- učimo ritam, tempo i kako ga zajednički stvoriti
- učimo kako zvuče različiti instrumenti, kako zvuče predmeti te stvaramo i izvodimo zajedničke pjesme

O radionicama:

Radionica BENDOVANJE naziv je zajedničkog stvaranja dječjeg benda uz iskusnog, renomiranog glazbenika Stanka Kovačića koji će učenike uvesti u svijet zvuka i glazbe usmjeravajući ih na vještinu slušanja, a potom će zajedno ozvučiti stvari oko sebe, oživiti zvukom tekst instrumentima, šušalicama, bubnjevima i ostalim, naizgled nijemim stvarima koje nalazimo oko sebe. Radionica stvaranja dječjeg benda osmišljena je kao kreativna i interaktivna aktivnost koja djeci omogućuje da otkriju svijet glazbe, razviju svoje muzičke vještine, te izraze svoju kreativnost kroz stvaranje i izvođenje glazbe, a na različitim instrumentima i predmetima. Cilj radionice je poticanje timskog rada, samopouzdanja i ljubavi prema glazbi.

Prva i druga radionica su povezane i nakon aktivnosti prvog susreta, u drugom susretu već

uigrana grupa učenika – mali bend, uvježbava kompozicije i pjesme za prvi nastup. Pjesme koje će se raditi na radionici su izbor iz albuma *Disko za djecu* (Stanislava Kovačića)

Kroz različite igre upoznavanja i povezivanja učenici će moći iskazati svoje interese, očekivanja, postojeća znanja o glazbenim sastavima i procesu koji ih očekuje.

Dijelovi zajedničkog promišljanja kroz koji prolaze su: kako bendu dati ime, kako izabrati i nacrtati simbol/znak koji predstavlja bend i s kojim su svi članovi benda suglasni, kako izabrati instrument koji odgovara pojedinom članu benda, kako uglazbiti tekst, svirati ritam na bubnju i šušcati, pjevati i nastupati pred publikom. Kroz svaki taj segment grupa prolazi zajedno te se uče boljoj komunikaciji, slušanju, uvažavanju, asertivnosti, te rješavanju potencijalnog konflikta i neslaganja na kooperativan, nenasilni (glazbeni) način. Radionica ne pretpostavlja znanje sviranja instrumenta ni iskustvo sviranja, ali ukoliko netko od učenika svira neki instrument, dobrodošao je na radionicu.

**RADIONICA: ZASVIRAJ DJEMBE BUBNJEVE –
„Okupimo se u miru“**

Voditelj - mentor: Commi Balde

Teme kroz koje učenici prolaze:

- glazbena tradicija i instrumenti zapadne Afrike

- što je djembe bubanj – porijeklo, način izrade
 - usklađivanje zvuka, ritma i pokreta – koordinacija ruku – fina i gruba motorika
 - „hvatanje“ ritma i tempa u zajedničkom stvaranju
 - ritam različitih emocija
 - učenje tradicionalnih afričkih pjesama
 - sviranje djembe bubnja uz tradicionalne hrvatske pjesme
-

O radionicama

Radionica djembe bubnjeva za djecu osmišljena je kao interaktivna i zabavna aktivnost koja omogućava učenicima da istraže svijet ritma i muzike kroz sviranje tradicionalnog afričkog bubnja. Kroz igru i kreativne vježbe, učenici će naučiti osnovne tehnike sviranja djembe bubnjeva, poput različitih udaraca i ritmova te njihovog usklađivanja u zvučnu cjelinu. Radionica se odvija u opuštenoj atmosferi, gdje je naglasak na razvijanju osjećaja za ritam, timskog rada i izražavanja kroz muziku. Značenje naziva „djembe“ jest „okupimo se u miru“ čime se i opisuje osnovna svrha same radionice u kojoj je cilj stvoriti zajedništvo i ravnopravno sudjelovanje u stvaranju nečeg novog te stvaranje prilike povezivanja djece kroz izražavanje kreativnosti na jedinstven način.

Prva radionica započinje uvodom u instrument, njegovom porijeklu i načinu sviranja i svrsi unutar tradicije pojedinih afričkih zajednica. Sam voditelj učenicima približava svoju životnu priču s naglaskom na svoju glazbenu karijeru te život u Hrvatskoj posljednjih 12 godina. Učenici se upoznaju s osnovnim ritmičkim vježbama, nakon čega djeca zajedno s voditeljem uče i izvode jednostavne ritmove, mijenjajući tempo, glasnoću, povezujući ritmove i tempo udaranja s emocijama i različitim emotivnim stanjima. Moguće je uz zvuk bubnja pokrenuti čitavo tijelo u plesnu koreografiju i plesnu improvizaciju.

U drugom susretu voditelj predstavlja različite tradicionalne afričke pjesme, popularne i djeci prepoznatljive pjesme te ih učenici zajedno s voditeljem uče svirati. Na prijedlog učenika svira se i tradicionalna hrvatska pjesma na „afrički način“ te se kombiniraju zvukovi Hrvatske i Afrike.

RADIONICA IMPROVIZACIJSKOG PJEVANJA

Voditeljica - mentorica: Maja Rivić

O radionicama:

Cilj radionice vokalne improvizacije je pružiti priliku i kontekst, da učenici kroz igru s vlastitim glasom i u interakciji s drugim glasovima, osvijeste nove dimenzije svoga glasa, izraze se na drugačiji način i otvore se za nova iskustva. Putem glasanja, zvučanja i osluškivanja, učenici razvijaju razne aspekte svojega postojanja:

- psiho-socijalni: osjećaj prisutnosti i autentičnosti, pripadnosti i solidarnosti
- psiho-emotivni: ekspresiju raznih akumuliranih i aktualnih emocija
- psiho-fizički: spacijalnu, auditivnu, senzoričku i motoričku osviještenost

Modus vokalno-zvučne igre je slobodna i organizirana improvizacija koja će se ostvariti kroz uporabu glasa putem različitih ideja iz svijeta proširenih vokalnih tehnika i vokalne improvizacije koja ne pripada nekom specifičnom glazbenom žanru, nego je žanr za sebe.

1. radionica – struktura:

- upoznavanje s voditeljicom, osnovnim konceptom vokalne improvizacije i kratkom demonstracijom
- vježbe disanja, vokalno i tjelesno zagrijavanje, za veću opuštenost i fleksibilnost
- upoznavanje s nekim od osnovnih pojmova pjevanja i muziciranja poput ritma, melodije, dinamike, boje
- proces izgradnje početnog improvizacijskog vokabulara putem otkrivanja/prepoznavanja/isprobavanja raznih skupina zvukova, tekstura, šumova, boja i nijansi zvukova koje možemo vokalno proizvesti
- implementacija kroz koncept *improflow* - ideje se međusobno nadovezuju i nadopunjuju, poštujući uvijek aktualnu unutarnju logiku i estetiku zvučnog zbivanja
- uvod u koncept *soundpainting* (orig. Walter Thompson)- zajednička improvizacija dirigirana vizualnim znakovima
- velika kolektivna improvizacija na temelju/ inspirirana dotaknutim improvizacijskim idejama i načinima

2. radionica- struktura:

- vježbe disanja, vokalno i tjelesno zagrijavanje, za veću opuštenost i fleksibilnost
- radi afirmacije iskustva s prvog susreta, slijedi kratki uvodni *improflow*
- upoznavanje koncepta tjeloglasja - simultani ad hoc improvizirani vokalno-tjelesni pokreti/položaji
- daljnja implementacija i razvoj ideja glasanja i slušanja kroz koncept *impremix* - unutar manje grupe jedna osoba *remixira* sve što čuje da rade ostale osobe u grupi
- zajedničko osmišljavanje kolektivnog improvizacijskog performansa, kombiniranog od slobodnih i dogovorenih aspekata, a koji se mogu odnositi na segmente, pojedince/grupu, redoslijed, muzičke varijable, unutarnju namjeru, logiku, estetiku, emociju itd.

- **OPIS RADA GLAZBENIH RADIONICA ZA DJEČJE VRTIĆE** – 4 susreta s istom skupinom djece po sat i pol

OD PRIČE DO SKLADBE, OD OTPADA DO INSTRUMENTA

Voditeljice/mentorice: Lucija Stanojević I Jasmina Šijan

O radionicama

Glazba je svuda oko nas. Bića, stvari i pojave stvaraju zvukove. Djeca su rođeni istraživači. Uz pomoć mašte, pjesmica, brojalica, Orffovog instrumentarija, raznih udaraljki i instrumenata, ali i vlastitog tijela, djeca prostor u kojem borave pretvaraju u koncertnu dvoranu, kazalište, šumu, u svijet kakav samo djeca mogu zamisliti. Svrha radionica je poticanje djece na kreativnost koja je važna za odrastanje, jer kreativan čovjek je produktivan čovjek. Sretno dijete znači sretna odrasla osoba. Cilj radionica je približiti djeci umjetnost i potaknuti ih na buduće slušanje glazbe, odlazak na koncerte i izložbe.

Na svakoj radionici djeci će se pročitati priča o glazbi (4 slikovnice):

Prvi susret - prva priča bit će o instrumentima, njihovoj svrsi, gdje ih sve možemo naći te kako se zovu i od čega su nastali. Djeca će dobiti zadatak da nađu glazbu u prostoru oko sebe i na sebi koji nije vezan za postojeće instrumente.

Drugi susret - druga priča bit će o prijateljstvu, pokazat će se kako zvuči prijateljstvo u slozi i svađi te kako glazba može ojačati svako druženje. Kroz igru i zajedničko muziciranje demonstrirat će se kako se u slozi stvaraju najdivniji zvukovi i ritmovi.

Treći susret - treća priča bit će o emocijama. U priči će biti navedene sve emocije postoje, a djecu će se pitati poznaju li zvukove navedenih emocija te znaju li kako glazba može promijeniti emocije. Svatko će naći svoju emociju i pokušat će ju prenijeti na jedan ili više instrumenata. Na kraju će djeca imati priliku izraditi svoje instrumente koji će se zvati po njihovim najdražim emocijama.

Četvrti susret - četvrta priča bit će o slobodi izražavanja ili što znači sloboda u kreativnosti.

Svako dijete dobit će priliku izvesti komadić glazbe, skladbe, recitacije, improvizacije ili slični sadržaj koji je zapamtio i stvorio kroz radionice. Na samom kraju zajednički će se izvesti glazbeni materijal naučen kroz radionice na instrumentima koje su djeca samostalno izradila.

ZAŠTO LUTKARSKO-SCENSKE UMJETNIČKE RADIONICE U OSNOVNIM ŠKOLAMA I DJEČJIM VRTIĆIMA?

Radionice lutkarsko-scenskog stvaralaštva kreativan su ulazak u svijet kazališne umjetnosti, u kojem dijete nije pasivni promatrač, već kreator, stvaratelj i animator. Lutkarske radionice sastoje se od istraživanja stvari oko sebe te izrada i animacija lutaka od svakodnevnih predmeta/otpada i oživljavanje iste, primjerice animacija lutke na glazbene teme. Nadalje djeca će kroz upoznavanje s različitim pričama i likovima, istraživati i izražavati svoje emocije, stvarati s drugima svoje priče te male scenske predstave uključujući lutke i scenografiju, učeći pritom kako jasno komunicirati, dijeliti ideje i rješavati probleme zajedno. **Zajedno stvarati.** Zbog tehnološkog napretka i globalne pandemije korona virusa, naša djeca postala su socijalno distanciranija nego prije. Dolaskom pametnih mobitela, društvenih mreža i novih formata dijeljenja informacija/sadržaja u obliku videa koji ne traju duže od 15 sekundi, djeca postaju vrlo brzo nervozna, dekoncentrirana te im manjka samopouzdanja, volje i motivacije.

- **OPIS RADA LUTKASRKO SCENSKIH RADIONICA ZA OSNOVNE ŠKOLE** – 8 susreta s istom skupinom djece po sat i pol

„PREDSTAVA MORA IĆI DALJE“

Voditeljice/mentorice: Zdenka Šustić i Mirna Ostrošić

Prilikom upoznavanja, učenici proći će kroz različite igre za poticanje mašte i razvijanje kreativnog načina razmišljanja. Zatim će ih se upoznati s osnovnim principima lutkarstva. Rad će se bazirati na istraživanju različitog vrsta “otpada” za reciklažu i materijalima te imati priliku upoznati što sve može biti lutka. Isto tako, povest će se pričati o kazalištu i ustanoviti što je sve potrebno kako bi nastala jedna lutkarska predstava.

Nakon toga će se od pedagoški neoblikovanog materijala izrađivati improvizirane lutke. Potom će se započeti igra “Predstava mora ići dalje” ili “Show must go on”. Svaki učenik će dobiti određeni zadatak: netko će biti redatelj, netko dramaturg, netko lutkar, itd. Cilj igre je u ograničenom vremenskom roku doći do završnog produkta, odnosno lutkarske predstave u trajanju cca 10 minuta. Igra je sastavljena od razina kao što su: raspodjela uloga, pravilna raspodjela posla, provođenje samostalnog zadatka i provođenja zadatka na razini grupe. Ako svi učenici ne ispune zadatak na razini pojedinca i na razini grupe, vrijeme će isteći i predstava neće moći izaći “pred publiku”.

Ovom vježbom potiče se rast pojedinca i razvija se kreativan načina razmišljanja. Cilj je potaknuti učenike na kritičko promišljanje i ohrabriti ih u donošenju odluka, a u isto vrijeme podučiti strpljenju i otvorenosti da uvažavaju tuđe odluke i promišljanja. Na razini grupe naučit će se odgovornosti i spoznati koliko je svaki segment u radu na predstavi bitan te će uvidjeti koliko je timski rad važan čimbenik dobrog projekta.

Na završnoj prezentaciji svaka grupa učenika izvest će svoju vlastitu predstavu. Ova radionicom spaja ono što učenici najviše vole – igru, zabavu i kvalitetno mentorstvo. Igra „Predstava mora ići dalje“ posebno je osmišljena igra po uzoru na igre s Playstationa, Ninteda Wii itd. U toj igri uz pomoć grupe igrači u određenom vremenskom roku pripremaju i stvaraju predstavu koju u konačnici trebaju izvesti pred publikom. Svaki član grupe ima svoj zadatak (redatelj, glumci, scenograf, kostimograf) i ukoliko ne izvrši svoj zadatak točno bez obzira na ostatak kolektiva, predstava neće biti uspješna. Također, jedan od bitnijih segmenata je da djeca shvate da iako postoji hijerarhija u igri, svaki pojedinac je odgovoran za svoj dio posla, bez obzira koju ulogu igra (redatelj ili scenograf). Po završetku radionice školama će se igra poslati putem elektroničke pošte u PDF formatu te ga mogu koristiti u edukativne ili zabavne svrhe.

- **OPIS RADA LUTKASRKO SCENSKIH RADIONICA ZA DJEČJE VRTIĆE**
– 4 susreta s istom skupinom djece po sat i pol

GIGO - EKO - IMPRO

(radni naslov)

Voditeljice/mentorice: Zdenka Šustić i Mirna Ostrošić

Voditeljice će se u prvom susretu upoznati s djecom kroz različite igre za poticanje mašte i razvijanje kreativnog načina razmišljanja. Djeca će se upoznati s osnovnim principima lutkarstva. Rad će se bazirati na istraživanju različitog vrsta “otpada” za reciklažu i materijalima te će djeca otkriti što sve može biti lutka.

Tijekom drugog susretu izrađivat će se improvizirane lutke od pedagoški neoblikovanog materijala.

Treći je susret posvećen radu na koreografiji s izrađenim lutkama.

U četvrtom susretu djeca će zajednički izrađivati gigantske lutke. Lutka je animabilna jedino ako ju sva djeca skupa animiraju. Na završnoj prezentaciji i druženju, djeca iz dječjih vrtića koji su sudjelovali u radionicama predstaviti će svoje lutke u povorci organiziranoj u Parku Ribnjak i Centru mladih Ribnjak te otplesati zajedničku koreografiju.

Pedagoški neoblikovan materijal koji je koristan i dobrodošao za radionice: role wc papira i papirnatih ubrusa, kutijice od lijekova, krema itd., stari punjači, mobiteli, elektronički otpad, čepovi od boca, boce od vode, vrećice plastične, slamke, kutije od jaja, kartoni, tkanine, vuna, dugmad, itd.

ŽIVOTOPISI UMJETNIKA – mentora i voditelja/ica autorskih radionica

GLAZBENI MODUL

LUCIJA STANOJEVIĆ

Diplomirana je glazbenica, violinistica i profesorica violine. Apsolventica je Specijalističkog studija dramske pedagogije pri Učiteljskom fakultetu u Zagrebu. Uz solističke nastupe bavi se orkestralnim i komornim muziciranjem.

Piše priče za djecu. Prva slikovnica *Ritam Zvukolik*, u suradnji s ilustratoricom Katarinom Matković, izdana je 2018.godine. 2022. godine izdaje glazboliko ilustrirani priručnik *Zika Zika Muzikaaa!* za djecu i pedagoge koji sadrži pjesmice, igre, brojalice i zagonetke u pisanom i audio obliku.

U svibnju 2024.godine izdana je i druga slikovnica *Čudnovata dama Trema*, također u suradnji s ilustratoricom Katarinom Matković, izdavač Mozaik knjiga. Slikovnicu je predstavila na ovogodišnjem sajmu knjiga *Monte Librić* u Puli.

Programi za djecu *Zika Zika Muzikaaa!* i *MBZ KIDZ* izvođeni su širom Hrvatske u sklopu projekta *Ruksak pun kulture* Ministarstva kulture i medija 2022., 2023. i 2024. godine. S programom *Zika Zika Muzikaaa!* sudjeluje u projektu *Blackboard music project*, u organizaciji HGM-a. Suradivala je s *Doktorima Crvenog nosa*, umjetničkom organizacijom *Shooma* te s knjižnicama grada Zagreba i drugih gradova. Bila je sudionica etno kampova i radionica u Grožnjanu, Švedskoj, Francuskoj, Danskoj. Kao asistent leader sudjelovala je na etno kampu za mlade do 30 godina *Ethno Croatia*. Suradivala je s HRT-om i HGM-om, simfonijskim i jazz orkestrom HRT-a, pod vodstvom dirigenta Alana Bjelinskog u sklopu ciklusa edukativnih koncerata za djecu i mlade. Tom je prilikom napisala scenarij *Od klasike do jaza* i bila jedan od naratora. 2021. godine u suradnji s HDS-om i Muzičkim biennalom radi i osmišljava 6 edukativnih emisija o suvremenoj glazbi za djecu – *MBZ KIDZ*. U sklopu festivala bila je i voditeljica *Svirkaonice*, radionice suvremene glazbe za djecu.

Organizirala je i vodila radionice za djecu i mlade u sklopu mnogih festivala: *56. i 57.MDF Šibenik*, *Legendfest*, *KNAP*, *Classical mudic festival u Puli*, *Cu'Fus Samobor*, *Jazz fest Koprivnica...* Vodila je glazbene radionice za djecu (KRUG) u udruzi ARTAREA. U sklopu Muzičkog biennala Zagreb, u suradnji s HGM-om, vodila je interaktivne, edukativne radionice približavajući djeci svijet suvremene glazbe. S violinisticom Tenom Novak vodi radionice improvizacije za djecu i mlade-*Improlab*. Redovito surađuje s *Centrom mladih Ribnjak*. Od siječnja do lipnja 2024. godine vodila je dvije osnovnoškolske dramske grupe u *Teatru Tirena*. U fakultetskoj godini 2019./2020. i 2022./2023. uz Nastju Štefančić vodila je kolegij Plesni praktikum na Odsjeku za suvremeni ples Akademije dramske umjetnosti u Zagrebu. U sklopu filantropskog projekta SO DO bila je volonterka mentorica u radu orkestra, radionica i kampova El Systeme u Puli, Zagrebu, Beču i Milanu. Uz glumicu Svetlanu Pataftu autorica je predstave za djecu *Zvukolika šuma* koja je uvrštena u programe festivala *Space invaders* u Dublinu i 57. Međunarodnog dječjeg festivala u Šibeniku. Za autorsku predstavu *Obaveza* glumice Nikoline Majdak i redateljice Lee DeLong piše i izvodi glazbu. Predstava je na *Trema Art festivalu* u Rumi 2022. godine dobila nagradu građanstva za najbolje muzičko oblikovanje. Jedna je od autorica i izvođačica opere za bebe *Opera rosa* koja je 2023. godine nastala u sklopu Muzičkog biennala u koprodukciji s Hrvatskim narodnim kazalištem u Zagrebu. U travnju 2024. održana je premijera predstave *MaLoLu* za koju, uz još dvije autorice, potpisuje koncept, scenografiju

i glazbu. Predstava je nastala u koprodukciji s **Radioteatrom** Zagreb. Izvodila se na ovogodišnjem Međunarodnom festivalu djeteta Šibenik. Zaposlena je u glazbenoj školi Jastrebarsko kao profesorica violine.

JASMINA ŠIJAN

Osnovnu i srednju školu završava u Osijeku te 2011. polaže prijemni ispit na Muzičkoj akademiji sveučilišta u Zagrebu smjer violina. Tijekom školovanja pohađa seminare kod uglednih profesora te postiže izvrsne rezultate na natjecanjima. U HNK Zagreb svira kao stalni honorarni suradnik u orkestru opere počevši sa 2012.godinom pa sve do sad. Svirala je u orkestrima poput Zagrebačkog orkestra mladih, Zagreb jazz strings, Zagrebački omladinski orkestar te Hrvatski komorni orkestar. Kroz srednju školu je učila znakovni jezik te je po završetku studija završila osposobljavanje za joga učiteljicu. Kao mentorica violine i dječjih glazbenih tečaja (dob 1,5-4 godine) radi u Yamaha Music School u Zagrebu. Prošle godine radno iskustvo je stekla u Glazbenoj školi Jastrebarsko kao učiteljica violine gdje je također vodila glazbene igraonice za djecu predškolske dobi. Dio je autorskog projekta-predstave "Drvo koje je pjevalo" u produkciji Radioteatra pod pokroviteljstvom "Ruksak pun kulture" koji je djelovao je po školama i vrtićima te još nastavlja svoje izvedbe. U Centru mladih Ribnjak održavala je radionice na temu "Zvukovi godišnjih doba" u suradnji s kolegom Lukom Šijanom te je vodila satove "Joge u violinskom ključu". Kao zamjena stalnoj postavi predstave Hoerspiel svira u istoj već nekoliko godina. Član je gudačkog kvarteta Libra koji je dio televizijskih uspješnica poput A strane, Zvijezde pjevaju i The Voice i drugo. U slobodno vrijeme surađuje s kantautorima poput Nine Bajsčić, Luce, Matej Milošev, Zimizelen.

TENA NOVAK VINCEK

Rođena je 16. svibnja, 1986. godine u Zagrebu. Diplomirala je violinu 2008. godine, na Muzičkoj Akademiji Sveučilišta u Zagrebu, u klasi profesorice M. Čepulić. Dobitnica je stipendije grada Zagreba. Usavršavala se kod brojnih domaćih i stranih renomiranih pedagoga, te osvajala nagrade na regionalnim natjecanjima. Sudjelovala je na seminarima i nastupala s međunarodnim omladinskim orkestrima u Sloveniji, Austriji, Francuskoj i Italiji. Tokom i nakon studija nastupa samostalno i kao član u sastavima: "Tena Novak", "Fjodor", "Nimbus dei", „Rokambol“, po Hrvatskoj, i inozemstvu. Od 2008. do 2021. godine je radila kao nastavnica violine u osam glazbenih škola. Bavi se kompozicijom, slikarstvom, pjevanjem, eksperimentalnom i slobodno improviziranom glazbom. Autorica je 6 orkestralnih i 37 komornih djela. Od 2012. započinje sa samostalnom produkcijom i izvođenjem glazbe koju sklada, te osniva svoj ansambl s kojim organizira niz autorskih večeri. Potpisuje albume „Empathy of Water“ i „Cognitions“ koji je snimila sa ansamblom, a pod umjetničkim imenom „Anette Cavon“, kantautorske albume „Space of love“ i „Endless“. Kao autorica ili solistica sudjeluje u brojnim eksperimentalnim, konceptualnim, filmskim, plesnim i multimedijским projektima, te nastupa na festivalima nove i slobodno improvizirane glazbe. Projekti sufinancirani od gradskog ureda za kulturu, obrazovanje i sport, intermedijalni i samostalni projekti: „SLIKA POKRET ZVUK“ (Muzički Salon, MM- centar, Ckim- Maksimir, 2015.) „Titraji Vode“ 2016., „Anette Cavon“ (2016./2017., snimanje albuma), „Glazba za slušanje“ 2016./2017., Melting Waves 2019. i „Sve je novo“ 2018. (samostalna produkcija) „Improkvart“, „Stratocluster“ i „Layers“ (2020.) „Eksperimentalna Suita“ (2X) i „Solo Akt“ 2022., dofinancirani od Ministarstva kulture i gradskog ureda za kulturu). Tena je rezidentica

Scene Ribnjak i izmeđuostallog provodi umjetničke radionice glazbene improvizacije s djecom i mladima.

STANISLAV KOVAČIĆ

Stanislav Kovačić rođen je 1968. godine u Zagrebu. Na Filozofskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu diplomirao je talijanski i španjolski jezik i književnost. Kao violončelist i bas gitarist te studijski glazbenik, aranžer i skladatelj, profesionalno se bavi glazbom. Svirao je ili nastupao s gotovo svim hrvatskim izvođačima. Objavio je četiri samostalna CD-a: "Street Cello", "Uspavanke za djecu i odrasle", "Rock Cello" i „Punk cabaret“. Autor je glazbe za mnoge animirane, dokumentarne i igrane filmove te kazališne predstave i radio drame. Dobitnik je nekoliko nagrada za svoj dugogodišnji rad na sceni (Porin, Crni mačak). Na Marulovim danima nagrađen je za glazbu kazališne predstave "Judith French", a na Pulskom festivalu nagrađen je zlatnom arenom za glazbu iz filma "Sonja i bik". Autor je tekstova i glazbe albuma "Disco za djecu". U Centru mladih Ribnjak održava radionice stvaranja benda za djecu i mlade pod nazivom Bendovanje.

MAJA RIVIĆ

Maja Rivić (1982., Zagreb), vokalistica, glazbenica i multimedijalna umjetnica, diplomirala je jazz pjevanje i aranžiranje na londonskom Sveučilištu Middlesex, Nove medije na Akademiji likovnih umjetnosti u Zagrebu te grafičku tehnologiju na Grafičkom fakultetu u Zagrebu. Vokalistica je jazz/world orkestra Mimika, free impro kvarteta MILK, kolektiva Živa Voda, Maja Rivić kvinteta, CRIO (Croatian Improvisers Orchestra) te surađuje s Jazz orkestrom HRT-a, Darkom Rundekom, Muzičkim biennaleom Zagreb i dr. Vodi ansambl za improviziranu i eksperimentalnu glazbu i performans - OAZA, nastalog u sklopu rezidencije Centra mladih Ribnjak. Poznata po svom izražajnom stilu pjevanja i korištenju proširenih vokalnih tehnika (jazz, improvizirano, eksperimentalno, tradicionalno, world), bavi se i skladanjem i edukacijom. Kao multimedijalna autorica posebno je zainteresirana za potencijal glasa u osvještavanju sadašnjeg trenutka i sebe u njemu, glasa kao katalizatora i kultivatora prostora slobode, (su)bivanja, razumijevanja i empatije.

COMMI BALDE

Punim imenom Ismaila Balde Kouyate, Commi Balde je glazbenik, tekstopisac, kantautor i tradicionalno izučeni perkusionist porijeklom iz Ziguinchora u Casamance regiji (južni Senegal). U Hrvatskoj živi više od deset godina, gdje i nastupa s tri benda – svojim afro groove bendom Kaira Kela, kojeg je osnovao s ciljem izvođenja autorskih pjesama na Mandinka jeziku uz tradicionalne zapadnoafričke ritmove i melodije, uz dodatak zapadnjačkih glazbenih stilova poput modernog jazz-a. U Hrvatskoj već niz godina organizira i izvodi radionice bubnjanja zapadnoafričkih djembe bubnjeva za osnovne, srednje i napredne razine, kao i raznolika javna događanja i prezentacije o glazbi i kulturi Senegala i Mandinka naroda. Commi Balde je stalni suradnik CMR-a, te je jedan od najtraženijih nastavnika u ALTERNATIVNOJ NASTAVI koja se provodi u zagrebačkim osnovnim i srednjim školama.

LUTKARSKI MODUL

ZDENKA ŠUSTIĆ

Zdenka Šustić rođena je 22.02.1996. u Osijeku gdje završava osnovnu i srednju školu. Magistrirala je glumu i lutkarstvo na Akademiji za umjetnost i kulturu u Osijeku, a potom postaje i magistra neverbalnog teatra na istoj akademiji. Tijekom akademskog obrazovanja sudjeluje u projektima Turističke zajednice grada Osijeka, projektima akademije (suradnja sa Sanjam Knjige u Istri, Dan grada Osijeka i sl.), kao i projektima HNK Osijek.

Po završetku obrazovanja radi različite projekte od kojih se izdvaja rad u Poljskoj u Teatr Osmego Dnia gdje je provela godinu dana, rad u HNK Osijek, Gradskom kazalištu Požega, Kazalištu Joza Ivakić u Vinkovcima...Zadnje tri godine živi i radi u Zagrebu te može izdvojiti rad u Teatru ITD, Kerekesh Teatru, Teatru Empirija, Eurokazu, Kazališnoj Družini Emma, Svijetu Lutaka te Lutkarskoj sceni Ivana Brlić Mažuranić za čiju je predstavu Ivica i Marica dobila nagradu na Festivalu glumca 2023. godine.

2023. se počinje baviti i lutkarskom režijom te režira prve predstave u Pučkom otvorenom učilištu Velika Gorica i nakon toga u Maloj Sceni u Zagrebu.

Od 2014. jednom godišnje pohađa barem jedan profesionalni workshop ili masterclass kako bi nadograđivala svoje znanje i iskustvo u kazalištu i pedagogiji. Ima iskustva u radu s djecom i mladima kroz dramske skupine, interaktivne predstave i provodi i vlastite dramske vježbe koje smišlja vođena profesionalnom literaturom.

Karijeristički cilj joj je baviti se lutkarstvom i kazalištem za djecu te pedagogijom.

MIRNA OSTROŠIĆ

Osnovnu i srednju školu (opća gimnazija) kao i Osnovnu glazbenu školu (flauta) završila je u Slatini. Diplomirala je glumu i lutkarstvo na Akademiji za umjetnost i kulturu u Osijeku 2020. godine. Od 2019. živi i radi u Zagrebu kao „freelancer“ i trenutno igra u predstavama za djecu i odrasle: „Dokaz“ Kazalište Virovitica, „Sve 5!“ Kazalište Smješko, „Ex-pozicija“ Bacači sjenki, „Mala škola svega“ – RTL, „Mudra sova i lukava lisica“ Dječja scena Teatra Gavran, „Tata Slikovnica“, „Sunčasta“, „Pahuljasta“ i „Vremenaste igre“ – Mali Teatar, „S lektirom na kavi“ – Umjetnička organizacija Drami si mami te nekoliko predstava u kazalištu Svijet Lutaka gdje je i režirala lutkarsku predstavu „Znatizeljni zec i jaje“ u kojoj i igra od 2023. Glumila je i u nekoliko kratkih igranih filmova, glazbenom spotu i reklamama, snimila radiodramu na HRT-u, animirala je lutku i maskotu RTL-a, Kockića, u reklamama na RTL Kockici. Već nekoliko godina vodi dramske, lutkarske i filmske radionice kao dramski i lutkarski pedagog: Centar mladih Ribnjak (2020., 2021., 2022., 2023.), Dječje kazalište Dubrava – Kazališni kamp i dramske radionice (2022. i 2023.), Empiria Teatar „Šteta bacit“ (2023.), „Mala škola lutkarstva“ – voditeljica online lutkarske radionice u sklopu EU projekta Kulturne udruge Kreativa Edukativa Aktiva – KrEdA, Suhopolje (2022/2023.), FROOOM interdisciplinarna filmska škola za djecu i mlade – filmske radionice, BACAČI SJENKI (2022. i 2023.), Lutkarske radionice na temu ekologije u sklopu EU projekta „Mladi za održivu zajednicu“ (KRIK) u Slatini i Suhopolju (2019. i 2020.)

Voditeljica je na Međunarodnom lutkarskom festivalu (PIF) u Zagrebu 2020., 2021. i 2022. godine kao i na Međunarodnoj reviji lutkarstva „Lutkokaz“ u Osijeku 2014. godine. Od veljače 2022. je i umjetnička ravnateljica novoosnovanog Gradskog amaterskog kazališta „Leo Srdoč“ u Slatini gdje volontira i djeluje kao mentor za glumu i scenski pokret te supotpisuje režiju predstave „Kvar na dvostrukoj peći s četiri prigušnice“.

CENTAR MLADIH RIBNJAK

U Zagrebu, 11. rujna 2024.

Marija Šimoković Sikavica
voditeljica projekta

Pavlica Bajsić
ravnateljica Centra mladih Ribnjak

